

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради
університету
29 серпня 2025 року
протокол № 1.

Перша проректорка,
голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2025 року
м.п.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання та захисту курсової роботи
з навчальної дисципліни
«СТИЛІСТИКА ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра філології
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки**

РОЗРОБНИКИ:

Завідувачка кафедри мовознавства,
доцентка,
докторка педагогічних наук

_____ Ольга

НАГОРНА

26 серпня 2025 року

Доцентка кафедри мовознавства,
кандидатка філологічних наук,
доцентка

_____ Ольга

ПОДОЛЯНЧУК

26 серпня 2025 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства 26
серпня 2025 року
протокол № 1.

Завідувачка кафедри мовознавства,
професорка,
докторка педагогічних наук

_____ Ольга

НАГОРНА

26 серпня 2025 року

Деканеса факультету управління та
економіки,
кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна

ТЕРЕЩЕНКО

26 серпня 2025 року

ЗМІСТ

Стор.

	Вступ		3
1.	Тематика курсових робіт	–	4
2.	Методичні рекомендації до виконання курсових робіт	–	5
	2.1. Основні вимоги до написання курсової роботи	–	5
	2.2. Вимоги до змісту курсової роботи	–	6
	2.3. Структура курсової роботи	–	7
	2.4. Вимоги до оформлення курсової роботи	–	11
3.	Порядок доопрацювання курсової роботи		15
4.	Оцінювання та захист курсової роботи	–	15
5.	Академічна доброчесність		19
6.	Поради з вибору й використання джерел		20
7.	Рекомендовані джерела	–	21
8.	Додатки		23

ВСТУП

Виконання та публічний захист курсової роботи здобувачем вищої освіти (студентом) є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми підготовки бакалавра. Вона дозволяє виявити і застосувати поглиблені теоретичні знання, уміння та навички, достатні для продукування нових ідей та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Курсова робота з навчальної дисципліни «Стилістика основної іноземної мови» для підготовки на першому освітньому рівні здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра філології за спеціальністю 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно, перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, здобутих студентами в межах вивчення дисципліни, та їх застосування до вирішення конкретного завдання. Курсова робота передбачає вивчення здобувачем освіти конкретної наукової проблеми з обов'язковим самостійним науковим пошуком і фіксуванням його результату. Мета написання курсової роботи – поглиблення знань студентів з актуальних проблем перекладу, ознайомлення із сучасними тенденціями у галузі перекладом, оволодіння методами самостійного дослідження і послідовного викладу матеріалу, розвиток умінь аналізувати опрацьовані джерела інформації та узагальнювати власні спостереження, формулювати висновки на основі проведених досліджень. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова» курсова робота – форма самостійної роботи здобувача вищої освіти, метою якої є поглиблене дослідження конкретних наукових напрямів, тем, що є складовими навчальної дисципліни, в межах якої виконується робота. Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист.

Курсова робота є ефективною формою інтенсивного вивчення дисципліни. Написання її має на меті вихід за рамки підручника, вимагає дослідження певної проблеми, що базується на ознайомленні, аналізі та узагальненні широкого кола додаткової монографічної, періодичної, навчальної, перекладацької літератури. Результати конкретного дослідження виносяться на прилюдний захист. Такий підхід забезпечує не лише добре володіння теоретичним матеріалом, а й виробляє вміння відстоювати свої переконання, наукові погляди, пов'язати загальні теоретичні положення з сучасністю, профілем своєї майбутньої спеціальності.

Написана студентом на основі здобутих знань робота повинна відображати його здатність до оригінального мислення та інноваційної діяльності; розв'язання складних завдань, що потребують оновлення та інтеграції інформації; зрозумілого та недвозначного донесення власних висновків; застосовування новітніх підходів до досліджуваної проблеми та вміння прогнозувати подальшу траєкторію дослідницької роботи.

1. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБИТ

1. Semantic-stylistic problems of translating terminological units in legal texts.
2. Equivalence and adequacy in the translation of specialized texts: semantic and stylistic aspects.
3. The problem of “false friends of the translator” in professional vocabulary.
4. The role of context in overcoming semantic ambiguity in the translation of specialized texts.
5. Ways of conveying imagery in professional texts (metaphors, metonymies, symbols).
6. Translation of legal terminology: semantic difficulties and stylistic solutions.
7. Strategies for translating legal texts: from the semantics of terms to the stylistics of the document.
8. Features of translating legal vocabulary: problems of equivalence.
9. Metaphorical language in popular science texts: translation problems.
10. Polysemy and homonymy in specialized texts: impact on translation.
11. The problem of neologisms in modern specialized texts and their translation.
12. Semantic shifts in the translation of terms in scientific communication.
13. Strategies for translating abbreviations and acronyms in professional texts.
14. The influence of interlingual interference on the semantics of translation.
15. Means of formal business style in legal texts and their rendering in translation.
16. Stylistic transformations in the translation of legal texts.
17. The function of terms in different styles and the problems of their reproduction by the translator.
18. The practice of translating legal texts: semantic difficulties and errors.
19. The influence of cultural factors on the translation of legal texts with professional terminology.
20. Stylistic means of translating legal contracts (based on English and Ukrainian languages).
21. The practice of translating law textbooks: problems of stylistic adaptation.
22. Semantic and stylistic features of the translation of criminal law terminology (English/Ukrainian).
23. Problems of translating legal collocations in international contracts.
24. The transmission of modality in English-language legal texts: a translation analysis.
25. Stylistic transformations in the translation of legal norms: English and Ukrainian models.
26. The problem of translating Latinisms in legal texts: preserving meaning and style.
27. The legal language of international treaties: semantic difficulties in translation
28. Features of translating stylistically neutral and marked units in civil law.
29. Semantic and stylistic analysis of human rights terminology in UN documents.
30. Features of conveying nominalization in English-language legal texts.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

2.1. Основні вимоги до написання курсової роботи

Загальні вимоги до курсової роботи:

- глибока теоретична розробка актуальних перекладацьких проблем на основі аналізу наукової літератури та періодики;
- критичний аналіз сучасного дослідницького досвіду з перекладу іноземних мов та вчень у перекладацькій діяльності;
- поглиблення, узагальнення і закріплення фахових знань студентів з актуальних проблем відповідних наук;
- подальший розвиток умінь підбору й опрацювання довідкової, навчальної і наукової літератури за темою курсової роботи;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку;
- формування вмінь самостійної обробки навчально-методичних матеріалів та їх практичної реалізації;
- вдосконалення дослідницьких умінь та навичок студентів;
- органічне поєднання теоретичних положень та емпіричної верифікації перекладу іноземних мов;
- уміння вести спостереження за власними механізмами дослідницького пошуку з метою усвідомлення найефективніших способів використання власних ресурсів у процесі формування науково-дослідної компетенції;
- аналіз конкретних перекладацьких фактів, їх узагальнення;
- творче розв'язання фахового завдання з навчальної дисципліни;
- критичний аналіз фактичних матеріалів з метою пошуку резервів удосконалення і підвищення ефективності перекладацької діяльності;
- аргументованість висновків, обґрунтованість пропозицій і рекомендацій;
- літературний, логічно послідовний і самостійний виклад матеріалу;
- дотримання академічної доброчесності;
- оформлення матеріалів роботи відповідно до встановлених вимог і стандартів.

Виконання курсової роботи сприяє поглибленню вивчення теоретичних основ у галузі перекладу та практичних особливостей їх застосування, наукових праць українських та зарубіжних науковців, довідкових, енциклопедичних, фактичних матеріалів.

У результаті студенти повинні:

- здійснювати науковий аналіз перекладацького матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних принципів і видів перекладу, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- дотримуватися правил академічної доброчесності;
- доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних перекладацьких питань, висловлювати власне бачення та обґрунтування доцільності їх вирішення як фахівцям, так і здобувачам освіти;
- аналізувати різні типи і види перекладу;
- обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного методичного матеріалу;
- використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;
- планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в перекладознавстві.

Курсова робота сприяє кращому засвоєнню теоретичних знань та аналізу практичних питань дисципліни, надає можливість виявити здатність студента самостійно осмислити проблему, творчо, критично її дослідити; вміння збирати, аналізувати і систематизувати літературні джерела; здатність застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань; формулювати висновки, пропозиції, рекомендації з предмета дослідження.

Матеріали курсової роботи можуть бути використані для подальшої дослідницької роботи і написання кваліфікаційних робіт.

Курсова робота виконується іноземною мовою (англійською) на одну з переліку тем, затверджених кафедрою та погоджену з науковим керівником. За погодженням з науковим керівником студент може вибрати й іншу тему курсової роботи з актуальних проблем перекладу. Робота повинна бути виконана та здана на кафедру до встановленого терміну відповідно до календарного плану виконання курсової роботи.

Календарний план. Курсова робота має бути виконана в строк, встановлений графіком, у якому передбачається вибір теми і складання роботи, підбір і вивчення літератури, підбір фактичного матеріалу, написання тексту і оформлення курсової роботи, підготовка до захисту, строки захисту, час консультацій із викладачем. Графік погоджується керівником курсової роботи. *Зразок оформлення календарного плану подано в додатку А.*

У процесі захисту курсової роботи студенти вчаться стисло та доступно викладати основні результати дослідження, виробляти в собі навички публічного виступу та ведення наукової полеміки. Такі здобутки допомагають при самостійній підготовці доповідей, рефератів і публічних виступів, формують необхідні якості для участі в творчих дискусіях.

План курсової роботи. Виконання роботи починається зі складання плану, який узгоджується з науковим керівником. *Зразок оформлення плану курсової роботи наведено у додатку Б.* У процесі роботи над літературою план курсової роботи може бути скоригований.

Однією з найважливіших вимог до курсової роботи є її самостійне, творче виконання. Зміст роботи повинен логічно і повністю розкривати всі питання плану, відповідати темі дослідження.

Роботу слід підшити в папку. Текст повинен бути старанно перевіреном автором після друку на наявність граматичних помилок та відповідність вимогам, щодо оформлення курсових робіт. У кінці роботи студент ставить свій підпис та дату її виконання.

2.2. Вимоги до змісту курсової роботи

Написання курсової роботи тісно пов'язане з інтегральною компетентністю (здатність розв'язувати складні завдання і проблеми перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень), загальними компетентностями (здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на належному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність) та спеціальними (фаховими) компетентностями (здатність вільно орієнтуватися в різних видах і типах перекладу; здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення перекладу; здатність здійснювати науковий аналіз і структурування перекладацького матеріалу з урахуванням типів і видів перекладу). Робота пишеться простою, зрозумілою мовою. Слід уникати «громіздких» висловлень, заплутаних фраз, штампованих висловів, невластивих кліше і фразеологізмів, застосування великої кількості та довгих цитат. Студент повинен самостійно формувати власні думки, не допускати повторень, стежити, щоб у роботі не було протиріч між окремими теоретичними положеннями та цифрами і практичним матеріалом, що наводяться. Потрібно уважно слідкувати, щоб робота не носила поверхневий, «описовий» характер. Недопустимими є несамостійне виконання курсової роботи, коли її текст частково або повністю переписується з підручників, брошур, журнальних статей, коли вона занадто загроможжена цитатами, прикладами, фактами, цифровим матеріалом без будь-якого аналізу, висновків.

Курсова робота повинна бути самостійною працею з використанням витягів, цитат з різних літературних джерел, журнальних і газетних статей. Необхідно дотримуватися коректності у викладенні погляду інших авторів, матеріал з праць яких використовується в роботі.

2.3. Структура курсової роботи

Робота повинна складатися зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (перекладів, таблиць, схем, діаграм, зразків нормативних документів тощо). Робота повинна бути доповнена таблицями, діаграмами, графіками, відповідними порівняннями автора тощо (залежно від обраної тематики).

The main structural elements of the term paper:

Title page

CONTENTS Main part of the work

INTRODUCTION

CHAPTER 1. TITLE

1.1. Section title

1.2. Section title

CHAPTER 2. TITLE

2.1. Section title

2.2. Section title

CONCLUSIONS

LIST OF REFERENCES

APPENDIXES

Титульна сторінка є першою сторінкою курсової роботи (він не нумерується, але враховується в загальну нумерацію) і основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа.

Титульна сторінка містить відомості, які подаються в такій послідовності:

- назва навчального закладу;
- тема курсової роботи;
- дисципліна, з якої виконується робота, курс, група, спеціальність (спеціалізація), прізвище, ім'я та по батькові студента у родовому відмінку;
- прізвище та ініціали, посада, вчене звання, науковий ступінь керівника курсової роботи;
- місто та рік виконання курсової роботи.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи наведено у додатку В.

Зміст. На другому аркуші курсової роботи подають зміст роботи, який містить у собі вступ, заголовки розділів і підрозділів (за наявності), висновки, список використаних джерел, додатки. Зразок оформлення змісту курсової роботи наведено у додатку Г.

У змісті обов'язково вказуються сторінки, з яких починаються вступ, розділи, підрозділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

У **вступі** (до 1-2 сторінки) розглядається актуальність вибраної теми, її наукове значення, визначається предмет дослідження, коло питань, що будуть аналізуватися в основній частині роботи, визначається мета і конкретні завдання, методологічна основа дослідження, практичне значення досліджуваної теми, зв'язок з іншими проблемами перекладу, ступінь її наукової розробки, визначаються дискусійні аспекти теми, перекладацька база дослідження, конкретизуються методи і способи вирішення поставлених завдань.

Актуальність – обов'язкова вимога до курсової роботи. Вона полягає в обґрунтуванні гіпотетичної новизни і позитивного ефекту, який може бути досягнутий внаслідок вирішення поставленого завдання, тому вступ повинен починатися з мотивування актуальності обраної теми, яке робиться шляхом аналізу та порівняння з відомими розв'язками проблеми.

Далі автор має визначитися з метою свого наукового пошуку та вказати, які завдання ставить перед собою.

Мета дослідження – це запланований кінцевий результат, якого прагне дослідник у процесі виконання наукової роботи. Мета дослідження вказує на кінцевий результат, якого хоче досягти студент у результаті проведеної роботи.

Завдання – це встановлення або з'ясування невідомої раніше певної закономірності, що поширюється на певні процеси та явища. Завдання дослідження реалізують мету, вказують на те, що поетапно і конкретно потрібно здійснити для досягнення мети. Вони визначають

спрямованість і хід дослідження, структуру роботи, оскільки кожному із завдань може відповідати певна змістова частина – розділ або параграф. Завдання дослідження формулюється у вигляді п'яти, шести речень, що починаються із слів: вивчити..., описати..., встановити..., виявити...тощо.

Завдання рекомендується формулювати якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення повинен становити зміст розділів і підрозділів роботи. Це важливо також і тому, що заголовки таких розділів і підрозділів формулюються саме із завдань дослідження. Послідовність визначених завдань має бути такою, щоб забезпечувався логічний зв'язок з попереднім. У цілісній єдності завдань відсутність одного може призвести до незавершеності всього дослідження та неможливості його використання в педагогічній практиці.

Формулювання мети і завдань курсової роботи необхідно робити якомога чіткіше.

Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета дослідження.

Об'єкт дослідження – частина об'єктивної реальності, на яку спрямована пізнавальна активність практичної і теоретичної діяльності дослідника. Наприклад, певні граматичні, лінгвістичні тощо явища і процеси, різновид діяльності тощо.

Об'єктом дослідження може бути:

- процес перекладу ...;
- процес формування ...;
- розвиток ...;
- процес спілкування ...;

В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Предмет дослідження – це сторона об'єкта дослідження та його досліджувані якості і галузь використання, сутнісні зв'язки та відношення, якості об'єкта, які досліджуються з певною метою в цих умовах та обставинах.

Отже, об'єкт наукового пізнання виступає загальною сферою пошуку, а предмет – як те конкретне, що виявляється. Один і той самий об'єкт може досліджуватися в різних аспектах. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу зіставляються між собою як загальне і часткове.

У вступі також слід вказати, які методи дослідження сприяли кращому опрацюванню матеріалу та написанню роботи.

Методи дослідження – це основні шляхи, прийоми розв'язання проблеми, спосіб досягнення поставленої мети, розв'язання конкретного завдання. Методи бувають: *загальні (філософські), загальнонаукові (загальні для всіх наук – аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, спостереження), часткові (для певного циклу наук, або галузі знань), конкретно наукові (для певної конкретної науки), спеціальні (специфічні для однієї якоїсь науки або її розділу, частини тощо)*. При цьому слід вказати, які результати під час написання курсової роботи були отримані із використанням відповідного методу.

Інформаційна база дослідження – це опис наукової літератури, статистичних джерел, на підставі яких написано роботу.

У кінці вступу вказується **практичне значення роботи** – тобто визначається можливість використати здобуті результати у практичній діяльності.

Основна частина – це найбільша за обсягом частина курсової роботи, яка відображає вміння студента самостійно описувати, аналізувати та систематизувати теоретичний і практичний матеріал, зіставляти та узагальнювати різні досліджувані явища.

В основній частині роботи (до 30-35 сторінок), яка, звичайно, складається з двох розділів, що, в свою чергу, можуть поділятися на відповідні підрозділи (параграфи), досліджується суть і форми вияву педагогічних процесів, повною мірою розкривається тема роботи. Назви розділів і параграфів основної частини повинні відповідати темі роботи і повністю її розкривати. Ці розділи мають показати вміння студента стисло, логічно і аргументовано викладати матеріал. Глибина та спрямованість розкриття проблем, що досліджуються, багато в чому залежить від дотримання таких методологічних принципів перекладу, як історичний підхід до аналізу відповідних явищ та процесів, єдність історичного та логічного, нерозривний зв'язок теорії з практикою, застосування системного, структурно-функціонального методів дослідження тощо. В основній частині роботи

студент повинен викласти основні теоретичні положення роботи, доповнити їх сучасним конкретним матеріалом, розглянути певні погляди стосовно вибраної проблеми, обґрунтувати власні погляди, відповісти на питання, поставлені у вступі, досягти мети дослідження, окреслити його географічні, хронологічні та інші рамки.

Виклад основної частини необхідно розпочати із з'ясування суті проблеми. У наступних питаннях основної частини необхідно конкретизувати проблему, пов'язати із теоретичним та практичним матеріалом. При цьому особливу увагу студенти повинні приділити використанню методичного матеріалу. Значення методичного матеріалу полягає в тому, що з його допомогою можна повніше розкрити суть і динаміку тих чи інших перекладацьких процесів і явищ, де це можливо, якщо ними вміло користуватися. Цифровий матеріал вимагає відповідної обробки. Без систематизованих і обдуманих цифр курсова робота стає схематичною, сухою, тезисоподібною.

Організаційно процес написання курсової роботи складається з таких етапів:

- *підготовчого*, який починається з вибору студентом теми й отримання індивідуального завдання від керівника курсової роботи щодо питань, які необхідно вирішити: ознайомлення зі станом проблеми, збирання фактичних матеріалів, проведення необхідного огляду та аналізу аналогічних програмних розробок та їх застосувань у відповідних галузях тощо;

- *основного*, який реалізовується відповідно до вимог щодо організації наукового дослідження і передбачає на основі вивчення досвіду роботи проведення експерименту чи анкетування, збирання фактичного матеріалу, обробку фактичного матеріалу, викладення тексту роботи згідно з її структурою, формулювання висновків та рекомендацій, підготовку публікацій з тематики дослідження;

- *підсумково-оформлювального*, на якому робота повинна бути повністю виконана та перевірена керівником;

- *заключного*, який включає отримання відгуку наукового керівника та проведення захисту курсової роботи на кафедрі.

Перший теоретичний розділ основної частини містить теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо.

Перший розділ основної частини курсової роботи передбачає теоретичний аналіз досліджуваної проблеми. Він може складатися з 2-3 підрозділів, які містять:

- аналіз історичних аспектів вивчення проблеми;
- визначення теоретичних засад проблеми.

Невід'ємною частиною першого розділу є аналіз історичних аспектів дослідження проблеми. Здійснюючи огляд літератури, стисло окреслюють основні етапи розвитку наукової думки з проблеми дослідження, критично висвітлюють роботи попередників, їх різні погляди, виділяють ті питання або аспекти, що залишились невирішеними визначаючи тим самим місце курсової роботи в розв'язанні проблеми. Бажано підсумувати огляд літератури коротким висновком щодо необхідності проведення досліджень у цій галузі.

У процесі дослідження теоретичних засад необхідно виділяти основні ключові поняття проблеми та розкривати їхню сутність у логічній послідовності. Доцільно зазначати прізвища вчених, думки котрих подаються, та прагнути до аналізу, порівняння або узагальнення цих думок.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження.

Для констатації та обґрунтування теоретичних висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, фахових виданнях, довідниках, іноземних джерелах та виданнях, зокрема з наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Другий практичний розділ, який може включати 2-3 підрозділи, містить викладення та аналіз питань, що підлягають вивченню на основі зібраних студентом фактичних та статистичних даних. Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних. Рекомендується фактичний

матеріал розділу узагальнювати у вигляді таблиць, схем та графіків. Аналіз фактичних та статистичних даних слід виконувати за останні 5 років. Щоб уникнути поверхневого викладу матеріалу, необхідно постійно зіставляти мету та завдання курсової роботи з отриманими результатами аналізу. Тому бажано з усього дібраного статистичного матеріалу відбирати найсуттєвіший, обмежуючи за необхідності обсяг досліджень або звужуючи коло проблем, що розглядаються.

Зверніть увагу, що рекомендується формулювати узагальнення в кінці кожного підрозділу та розділу.

У **висновках** курсової роботи (до 2-3 сторінок) необхідно зробити певні узагальнення у вигляді коротких тез, викласти практичні рекомендації та пропозиції, до яких дійшов автор при дослідженні вибраної теми. Висновки не повинні містити нового матеріалу, який не був викладений в основній частині.

У кінці роботи додається **список використаних джерел**, складений в алфавітному порядку та згідно з правилами бібліографічного оформлення наукових робіт, призначених для наукових публікацій.

2.4. Вимоги до оформлення курсової роботи

Загальні вимоги

Оформлення курсової роботи має відповідати загальним вимогам до робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Текст курсової роботи створюють у текстовому редакторі Microsoft Word, тип файлу «Документ Word 97-2003 (*.doc)».

Створену курсову роботу друкують на принтері на одному боці аркушів білого паперу формату А4 (210 x 297 мм).

У загальному випадку орієнтація сторінок «книжкова», в окремих випадках (таблиці та рисунки великого розміру), за дозволом керівника курсової роботи, допускається «альбомна» орієнтація сторінок.

Сторінка повинна мати **береги (поля) розміром**: зліва — 30 мм, справа — 10 мм, зверху та знизу — 20 мм. Допускається збільшення фактичного розміру нижнього берега (поля), якщо воно виникає в результаті:

- виконання текстовим редактором опції «заборона висячих рядків»;
- заборони відокремлення заголовку (пункту / підпункту) від наступного тексту наприкінці сторінки.

Шрифт повинен відповідати таким параметрам:

- вид шрифту: Word Times New Roman;
- розмір шрифту: 14 мм, допускається зменшення розміру шрифту що використовується в таблицях, до рівня не менше 12 мм, за умови, що розмір шрифту в усіх таблицях магістерської роботи буде однаковим;
- колір шрифту чорний;
- не допускається використання напівжирного шрифту, окрім спеціально визначених випадків;
- не допускається використання курсивного та підкресленого шрифту;
- не допускається зміна стандартного масштабу шрифту (100%);
- не допускається зміна звичайної щільності шрифту, тобто його розрідження або ущільнення.

Абзац тексту курсової роботи (окрім тексту всередині таблиць) повинен відповідати таким налаштуванням текстового редактора Microsoft Word:

- вирівнювання по ширині;
- рівень тексту: «основний текст»;
- відступ тексту зліва та справа: 0 (нуль) мм;
- відступ тексту в першому рядку абзацу (абзацний відступ): 1,25 мм (допускається 1,27 мм);
- інтервал перед та після абзацу: 0 (нуль) пунктів;
- міжрядковий інтервал: 1,5 рядка;
- розбивка на сторінки: заборона висячих рядків;
- виключення форматування: заборона автоматичного перенесення слів;
- не допускається перенесення частини слова в кінці рядка на наступний рядок;
- не допускається ставити між словами (числами, символами та тому подібне) більше, ніж один пробіл, та будь-яким іншим способом використовувати більше, ніж один пробіл поспіль.

Допускається окремі слова, формули, знаки вписувати в надрукований текст тільки в тому випадку, якщо не існує об'єктивної можливості надрукувати їх на принтері. Вони мають бути чорного кольору; розмір та щільність вписаного тексту має максимально наближуватись до розміру та щільності тексту магістерської роботи.

Помилки, описки та графічні неточності (хибний друк) допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути чорного кольору; розмір вписаної букви (цифри, символу) має максимально

наближуватись до розміру тексту курсової роботи. Не допускається виправляти більше, аніж два виправлення на одній сторінці.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви в курсовій роботі наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви та наводити назви організацій у перекладі на мову курсової роботи, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.

Прізвище, ім'я та по батькові (або ініціали) наводять в такій послідовності: на першому місці ініціали (або ім'я та по батькові), а на другому місці прізвище. Винятком є наведення першого прізвища та ініціалів на початку бібліографічного опису джерела; у цьому випадку на першому місці наводять прізвище, а на другому місці — ініціали. Ініціали необхідно з'єднати нерозривним пробілом між собою та з прізвищем.

Скорочення слів і словосполучень у курсовій роботі надають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Кожний структурний елемент курсової роботи починають з нової сторінки. Структурними елементами роботи є: "TITLE PAGE", "CONTENTS", "INTRODUCTION", "CHAPTER 1", "CHAPTER 2", "CONCLUSIONS", "LIST OF REFERENCES", "APPENDIXES". Окрім такого елемента, як "TITLE PAGE", заголовки всіх інших структурних елементів друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Будь-які заголовки, назви таблиць та рисунків тощо повинні містити не більше 12-ти слів. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Наприкінці заголовку крапка не ставиться.

Інтервал між заголовком і подальшим та / або попереднім текстом — це пропуск одного вільного рядка. Відстань між рядками заголовку (якщо він не вміщується на одному рядку), а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті, тобто без пропуску одного вільного рядка. Заголовки розділів центрують на рядку, а заголовки підрозділів та пунктів формують так само, як і текст абзацу, тобто з абзацним відступом, та вирівнюють по ширині. Приклад оформлення заголовків надано в додатку Е.

Не допускається розмішувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту або немає жодного рядка тексту. В цьому випадку заголовок необхідно розмістити на початку наступної сторінки, тобто не відділяти від наступного тексту.

Правила використання довгого тире «—», короткого тире «-», дефісу «-» та нерозривного дефіса «-». Довге тире «—» (пунктуаційний знак) вживається в таких випадках: як розділовий знак, для позначення прямої мови; для позначення пауз; перед «це» («це є»), «оце», «то», «ось» («це»); для позначення числового діапазону, наприклад, «... доцільно виділити вищезазначені 3—4 чинники ...». Коротке тире «-» використовується виключно в якості математичного знаку «мінус». Дефіс «-» (орфографічний знак) використовується у складно-складених словах, у т. ч. складених з числа та слова, та у переліках перед кожним елементом переліку. Нерозривний дефіс «-» використовують замість довгого тире в тих випадках, коли це тире вживається для позначення числового діапазону і виникає розрив цього діапазону наприкінці рядка. В цьому випадку замість довгого тире необхідно використати два нерозривних дефісах поспіль.

Різновид **лапок**, які належить вживати, — в англійській розкладці клавіатури можна набрати тільки "машинописні, або комп'ютерні лапки" лапки, які й належить вживати.

Забороняється розрив (переніс на наступний рядок) таких елементів: діапазон (числа, що сполучені довгим тире); скорочення на кшталт "etc."; ініціали та прізвище (та ініціали між собою); число та слово, або скорочення (позначення) слова що до нього відноситься; знак номера або параграфу та число; позначення (нумерація) пункту переліку (списку) та наступний текст. Розміщення цитат, ілюстрацій, формул і таблиць на початку та / або наприкінці розділу / пункту / підпункту (тобто в першому та / або останньому абзацах) не допускається.

Ілюстрації та таблиці, розміри яких дорівнюють або більше аркушу формату А4, розміщують виключно у додатках до курсової роботи.

Обов'язковою вимогою по оформленню курсової роботи є перевірка орфографії та граматики тексту роботи.

Нумерація елементів роботи

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту курсової роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з "CONTENTS".

Рисунки та таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи.

Розділи, пункти, підпункти курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи курсової роботи повинні мати порядкову нумерацію і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і т. д. Номер розділу ставлять після слова "CHAPTER", без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту, відокремлених крапкою. Після номера пункту ставлять крапку, наприклад, 1.1., 1.2. і т. д.

Якщо розділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його нумерують.

Посилання

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером джерела (за списком використаних джерел) у прямокутних дужках, наприклад, «у роботах [1—7] ...».

Не допускається використання цитат з друкованих джерел без наведення в атрибуції номерів сторінок, на яких текст, що цитується, знаходиться. Якщо друковане видання (книга, журнальна стаття тощо) розміщено на інтернет-ресурсі (сайті), проте таке джерело повинно атрибутуватися не як інтернет-джерело, а як друковане видання, тобто з наведенням номера сторінки.

Приклад:

Цитата в тексті: «... all these features are personified in the onomasticon [6, p. 44]».

Відповідний опис у списку використаних джерел:

1. Семеніст І. Інноваційна освітня комунікація в цифровому середовищі: моделі, засоби, механізми. Київ : Саміт-Книга, 2021. 496 с.

2. Нагорна О. О. Завершення навчання на спеціалізованій магістерській програмі з міжнародного арбітражу як невід'ємний етап у професійній підготовці майбутніх арбітражних суддів. *Педагогічний дискурс*. 26. 2019. С. 60–63.

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їхні номери. При посиланнях слід писати: «... in chapter 3 ...», «... see section 2.1 ...», «... according to 2.3. ...», «... in table 1.3 ...», «... in appendix A ...». Причому при посиланнях на рисунки та таблиці їхні назви слід писати у вигляді скорочень «рис.» та «табл.».

Оформлення посилань на джерела (атрибуція цитат). Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела (атрибуція цитат) наводять у прямокутних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у прямокутних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга — номеру сторінки (наприклад, [32, p. 85]). Посилання необхідно з'єднувати з текстом цитати нерозривним пробілом, складові елементи посилання також необхідно з'єднувати між собою нерозривними пробілами.

Цитата — це дослівний витяг з опрацьованого джерела, забезпечений посиланням на джерело, що було опубліковане раніше.

Цитування є одним зі способів показати, що певна частина тексту вашої роботи запозичена з іншого джерела. Цитування надає інформацію, що необхідна для повторного пошуку процитованого джерела.

Цитування обов'язкове не тільки у випадку, коли є запозичення (використання) фрагменту чужого тексту, але й у таких випадках, як-от: запозичення чужих ідей; коли чужа робота спричинила суттєвий вплив на точку зору автора магістерської роботи; коли автор наводить власні ідеї або текст, які були опубліковані в його працях раніше.

Текст цитати береться в лапки та наводиться без жодних змін зі збереженням особливостей авторського написання, зокрема орфографії, пунктуації та шрифтових виділень. Якщо доводиться цитувати не все речення, а лише окремі слова чи фрази (за умови, що думка автора не буде спотворена або вирвана з контексту), то такі вислови беруться в лапки, пропуск позначається трьома крапками, вказується джерело, звідки запозичена думка. В такому разі можна змінювати навіть відмінок у слові чи словосполученні, якщо цитата не є повною і підпорядковується синтаксичній будові фрази, частиною якої вона стає.

При цитуванні та переказі джерел найчастіше використовуються такі словосполучення: “The author states ...”; “As he claimed / claims ...”; “According to the idea ...”; “According to the words ...”; “In the opinion ...”; “As rightly noted ...”; “The scientist characterizes (describes, presents) ...”; “The following words of an outstanding scientist can be cited ...”; “The author emphasizes ...”; “From the author’s point of view ...”; “The author highlights (suggests, recommends, believes) etc.

Кожне запозичення, як у формі запозиченого тексту (зокрема: таблиці, формули, рисунку тощо), так і у формі запозиченої ідеї (без використання безпосередньо тексту), неодмінно повинне супроводжуватися посиланням на використане джерело. Недотримання цієї обов'язкової умови розцінюється як плагіат, що унеможливорює допуск такої курсової роботи до захисту.

Додатки

Додатки оформляють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Перед першим додатком розміщують окремий аркуш паперу з надписом “APPENDIXES”, надпис розміщують по центру та посередині аркушу.

На наступній сторінці на першому рядку з правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово “APPENDIXES”. (Наприклад: “APPENDIX A”). Додатки позначаються великими літерами англійської абетки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки, без пропуску вільного рядка після позначення додатку. Текст кожного додатка може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається “Continuation of the appendix...”. Якщо в роботі в якості додатку використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документа такого виду, та не має можливості надрукувати на ньому надпис “APPENDIX A” і назву додатку, то можна оформити такий додаток наступним чином. Документ вміщують у роботі без змін в оригіналі. Перед копією документу розміщують окремий аркуш з надписом “APPENDIX A” і на наступному рядку його назву (за наявності), надпис розміщують по центру та посередині аркушу. Праворуч у верхньому куті аркушу проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документу нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок роботи (не займаючи власної нумерації сторінок документа).

У разі, коли додаток має альбомну орієнтацію сторінки, то назва додатку (наприклад, “APPENDIX A”) розміщується в альбомному форматі, а нумерація сторінок залишається незмінною у книжковому форматі.

Список використаних джерел

У кінці роботи наводиться **список використаних джерел**. Він складається в алфавітному порядку з дотриманням вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

3. ПОРЯДОК ДООПРАЦЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У разі недопуску курсової роботи до захисту студент повинен врахувати зауваження керівника курсової роботи, викладені в рецензії та доопрацювати її з повторною подачею керівникові. Причому керівнику подаються обидва варіанти роботи (доопрацьований і попередній).

У разі неусунення визначених недоліків робота повертається на повторне доопрацювання.

4. ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання і захист курсової роботи

4.1. Теми курсових робіт щорічно до початку навчального семестру, у якому планується виконання курсової роботи, актуалізуються і затверджуються кафедрою, за якою закріплена відповідна навчальна(і) дисципліна(и). Здобувач має право запропонувати власну тему, за погодженням з викладачем-керівником курсової роботи та завідувачем відповідної кафедри.

Мета, завдання і порядок виконання та захисту курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги, в тому числі щодо дотримання принципів академічної доброчесності, наводяться в методичних рекомендаціях, які розробляються кафедрами.

Курсові роботи протягом 10 робочих днів з дня їх передачі керівникові мають бути перевірені ним на предмет відповідності змісту та структури встановленим вимогам. Якщо робота відповідає чинним вимогам, керівник в установленому порядку передає курсові роботи на перевірку на предмет наявності академічного плагіату. За умови встановлення за результатами перевірки достатності обсягу оригінальності тексту робота передається керівникові для підготовки відгуку та оцінювання. Порядок дій щодо курсової роботи, яка має недостатній або неприйнятний обсяг оригінальності тексту, визначається Положенням про систему запобігання академічному плагіату в академічних та наукових текстах у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Готові курсові роботи у паперовому та електронному вигляді із оформленими належним чином супровідними документами подаються здобувачами вищої освіти у навчальний відділ факультету, після чого вони реєструються та передаються на захист.

Захист курсової роботи проводиться публічно перед комісією у складі не менше трьох викладачів кафедри, у тому числі і керівника курсової роботи. Головою комісії, як правило, призначається науково-педагогічний працівник, який має вищий науковий ступінь та/або вчене звання.

Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не подав курсову роботу у визначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість.

Паперові варіанти курсових робіт після захисту зберігаються у навчальному відділі протягом одного року, електронні варіанти курсових робіт зберігаються у навчальному відділі протягом 3-х років. Після спливу вказаного терміну зазначені роботи підлягають утилізації на підставі спеціального акта, який підписується комісією у складі трьох працівників навчального відділу.

4.2. За виконання і захист курсової роботи здобувач вищої освіти максимально може отримати 100 балів за накопичувальною шкалою з наступним переведенням у відповідну оцінку за шкалою ЄКТС.

Підсумкова оцінка за виконання і захист курсової роботи визначається шляхом додавання балів керівника курсової роботи та комісії із захисту курсових робіт за результатами захисту.

Загальна сума балів включає такі складові: оцінювання керівником підсумків роботи на окремих етапах її підготовки (максимум – 60 балів); оцінювання комісією захисту курсової роботи (максимум – 40 балів).

4.3. Розподіл балів відповідно до критеріїв оцінювання виконання курсової роботи визначається керівником курсової роботи у відгуку керівника відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Розподіл балів для окремих етапів та елементів виконання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання виконання курсових робіт	Бали
1	відповідність вступу курсової роботи встановленим вимогам (обґрунтування актуальності теми, правильність формулювань об'єкту, предмету, мети і завдань дослідження, розкриття методології дослідження)	до 6
2	відповідність змісту роботи її темі, грамотність структурування роботи, збалансованість її розділів	до 6
3	використання науково-публіцистичного стилю, системність, послідовність, відсутність повторів, логічних помилок при викладі тексту роботи	до 6
4	обсяг оригінальності тексту роботи, наявність коректних і достовірних посилань	до 6
5	використання та опанування сучасної літератури, чинних нормативно-правових актів; правильність розрахунків, застосування методів економічного, статистичного аналізу тощо	до 10
6	теоретична обґрунтованість основних положень курсової роботи, що підтверджені підібраним та систематизованим фактичним і статистичним матеріалом	до 10
7	обґрунтованість і змістовність висновків, їх відповідність поставленим завданням, ступінь досягнення поставленої мети і вирішення завдань	до 6
8	наявність граматичних, стилістичних тощо помилок в основному тексті, правильність оформлення (роботи в цілому, таблиць, рисунків, посилань, списку використаних джерел)	до 5
9	дотримання графіку підготовки роботи, періодичність консультування із науковим керівником і т.п.	до 5
	Разом	до 60

У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без коректного посилання на джерело та інших форм академічної недобросовісності курсова робота знімається з розгляду незалежно від стадії проходження. Це вважається академічною заборгованістю, яка ліквідується у порядку повторного виконання та захисту курсової роботи, визначеному цим Положенням.

На захисті студенту надається слово для викладу основних висновків, зроблених ним у ході дослідження, і відповідей на питання членів комісії по захисту курсових робіт. Для виступу студенту надається 3-5 хвилин.

Захист курсової роботи має обов'язково супроводжуватись мультимедійною презентацією. Мультимедійна презентація курсової роботи повинна відповідати таким вимогам. Структура презентації повинні охоплювати ті ж самі змістовні та структурні елементи, що й магістерська робота. А саме: актуальність, мета, завдання, методи, стислий ілюстративний опис кожного розділу (не більше 3 слайдів на кожний розділ) тощо. Мультимедійна презентація може містити текстові матеріали, рисунки, схеми, графіки, анімацію, тривимірну графіку тощо.

Колір і стиль презентації. Правило для основного оформлення презентації, крім ілюстрацій, — не більше, ніж три-чотири базові кольори, «спокійної» кольорової гамми, що є важливою умовою для сприйняття візуального матеріалу. Колір і розмір шрифту повинен бути підібраний так, щоб усі написи чітко виділялися на вибраному фоні слайда. На полі зображення

необхідно залишати достатні поля (не менше 1/10 частини висоти / ширини з кожного боку). Крім того, презентація повинна бути витримана в єдиному стилі, за винятком тих випадків, коли певний елемент презентації необхідно виділити за допомогою оформлення.

Критерії оцінювання захисту здобувачем вищої освіти курсової роботи визначено у табл. 4.2.

Таблиця 4.2.

Критерії
оцінювання комісією рівня захисту курсової роботи

Кількість балів	Рівень знань здобувача вищої освіти	Критерії оцінювання
36 – 40	високий	Доповідь здобувача вищої освіти носила продуманий, структурований характер, містила основні результати проведеного дослідження, здобувач вищої освіти продемонстрував вільне володіння матеріалом за темою дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, виклад логічний, доказовий (обґрунтований, підтверджений відповідними розрахунками тощо), висновки і узагальнення точні, здобувач вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства, використання фахової термінології правильне, висновки за результатами дослідження продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).
2,5 – 35,5	достатній	Доповідь здобувача вищої освіти продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні; здобувач вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне, висновки за результатами дослідження продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).
30 – 32		Доповідь здобувача вищої освіти продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні; здобувач вищої освіти орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне. Але виклад недостатньо систематизовано, у визначенні понять, термінології та узагальненнях мають місце окремі помилки, які виправляються за допомогою додаткових питань членів комісії, окремі висновки курсової роботи не відображені при захисті, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).

Кількість балів	Рівень знань здобувача вищої освіти	Критерії оцінювання
27 – 29,5	середній	Доповідь здобувача вищої освіти належним чином не систематизована, непродумана, основні результати проведеного дослідження розкриті частково, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані, розуміння матеріалу поверхневе; здобувач вищої освіти слабо орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології з неточностями, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).
24 – 26,5		Доповідь здобувача вищої освіти належним чином не систематизована, непродумана, основні результати проведеного дослідження розкриті частково, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані, розуміння матеріалу поверхневе; здобувач вищої освіти не орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології з неточностями. Висновки та пропозиції недостатньо обґрунтовані та мають сумнівний прикладний характер, висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).
14 – 23,5	низький	Доповідь здобувача вищої освіти належним чином не підготовлена, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані або відсутні, розуміння матеріалу поверхневе; здобувач вищої освіти не орієнтується в системі чинного законодавства; не вміє використовувати професійну термінологію. Робота свідчить про недостатню сформованість основних фахових вмінь, відсутнє обґрунтування практичного та прикладного значення дослідження, висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).
0 – 13,5		Доповідь здобувача вищої освіти не підготовлена, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані або відсутні, розуміння матеріалу поверхневе; здобувач вищої освіти не орієнтується в системі чинного законодавства; не вміє використовувати професійну термінологію. Робота свідчить про несформованість основних фахових вмінь, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (презентацій).

Зазначені в табл. 4.1 і 4.2 критерії оцінювання рівня виконання та захисту здобувачами вищої освіти курсових робіт можуть уточнюватися відповідними методичними рекомендаціями з урахуванням специфіки спеціальностей.

4.4. Рішення комісії про оцінку знань, виявлених при захисті курсової роботи, приймається на підставі знаходження середнього арифметичного балів, виставлених кожним членом комісії.

4.5. Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

4.6. Підсумкове оцінювання виконання та захисту курсової роботи відбувається шляхом додавання балів керівника курсової роботи, виставлених у його відгуку, та балів комісії із захисту курсової роботи.

У разі отримання за результатами виконання та захисту курсової роботи 35-59 балів (оцінка FX за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти має право доопрацювати виконану курсову роботу та повторно пройти її захист не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

У разі неотримання за результатами доопрацювання та повторного захисту курсової роботи 60 і більше балів здобувач вищої освіти має право повторно виконати та захистити курсову роботу в наступному навчальному семестрі.

У разі отримання за результатами виконання та захисту курсової роботи 0-34 бали (оцінка F за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти має право повторно виконати та захистити курсову роботу в наступному навчальному семестрі за процедурою повторного вивчення, передбаченою Положенням про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції).

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІТЬ

При написанні курсової роботи студенти зобов'язані дотримуватись вимог академічної доброчесності відповідно до вимог ст. 42 Закону України «Про освіту».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти під час написання та захисту курсової роботи полягає в такому:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності під час написання та захисту курсової роботи вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, у тому числі програми із залученням ШІ, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

За порушення академічної доброчесності під час написання та захисту курсової роботи студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження написання та оцінювання магістерської роботи;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту).

Згідно з Положенням про систему запобігання академічного плагіату в академічних та наукових текстах у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова курсові роботи здобувачів вищої освіти перевіряє відповідний науково-педагогічний працівник – керівник курсової роботи за допомогою безкоштовних програм чи сервісів. Результати перевірки відзначаються у відгуку наукового керівника на курсову роботу та впливають на підсумкову оцінку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова. Результат перевірки оригінальності тексту курсової роботи необхідно вкласти до курсової роботи.

Поради з вибору й використання джерел

1. Віддавай перевагу останнім (за останні 10–15 років) виданням, щоб відобразити сучасний стан теорії й практики.
2. Для практичної частини курсової — підбирай оригінальні юридичні тексти (закони, договори, рішення суду тощо) як вихідні матеріали.
3. Використовуй двомовні юридичні словники / глосарії, але з обережністю: не всі відповідники адекватні, потрібно перевіряти в контексті.
4. Порівнюй, як різні автори розв'язують одну проблему (наприклад, переклад «liability», «jurisdiction», «contractual obligations») — це джерело аргументів у теоретичному розділі.
5. Звертайся до методології (методи дослідження, аналіз, компаративний та контрастивний підходи) — не хешуй методичною основою.
 6. Дотримуйся вимог університету щодо оформлення: посилання, бібліографія, стилі цитування.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бойко Я. Стратегії і тактики українських ретрансляцій п'єс Шекспіра у світлі когнітивної еквівалентності. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». 2022. № 11. С. 21-26.
2. Борисенко Н.Д. Методика проведення наукових досліджень. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2010.
4. Борисенко Н.Д., Кодубовська О.О. Лінгвокраїнознавство: англomовні країни : навчальний посібник (англійською мовою). Житомир, 2019. 154 с.
5. Григор'єва О. Прагматичний аспект перекладу: засоби прагматичної адаптації тексту. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». 2011. Вип. XV. С.285–289.
6. Демецька В. В. Адаптація як поняття перекладознавства й культурології. Вісник СумДУ. Серія: Філологія. 2015. № 1. Том 2. С.96–102.
7. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
8. Корунець І. Біля витоків українського перекладознавства. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.
9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник– 5-те вид., виправ. і допов. – Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.
9. Лощенова І. Проблеми відтворення мовних реалій. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Лінгвістика. 2011. Вип. 15. С. 306–309.
12. Матківська Н. А. Питання методології дослідження аудіовізуального перекладу. Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство. 2015. № 3. С. 147–152.
13. Подорожна К. Ю. Місце реалій у системі безеквівалентної лексики. Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. 2014. Вип. 692–693. С. 174–178.
14. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі: монографія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
15. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008.
15. Славова Л.Л., Борисенко Н.Д. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навчально-методичний посібник (англійською мовою). Житомир: Вид-во ЖДУ, 2016. 84 с.
18. Akbari A., Darani P. A. The Status of Intercultural Mediation in Translation: Is it an Absolute Licence? Topics in Linguistics. 2017. 18 (1). P. 59–70.
19. Boase-Beier J. Stylistic approaches to translation. New York: Routledge, 2010. 32 p.
20. Chen, L. Cultures, Communication, and Contexts of Intercultural Communication. Intercultural Communication / ed. By L. Chen. Boston/Berlin: Walter de Gruyter, 2017. P. 1–16.
21. Fernández Guerra A. Translating culture: problems, strategies and practical realities. Journal of Literature Culture and Literary Translation. 2012. Vol. 3, no. 1. URL : <https://www.sicjournal.org/Article/Index/173#>
22. Slavova L., Borysenko N. Rendering Cultural Information in Translation: English – Ukrainian Direction. Odessa Linguistic Journal. 2018. № 11. P. 167–173.

ДОДАТКИ

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

Денна форма навчання

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

з навчальної дисципліни «Стилістика основної іноземної мови»

студенту(ці) _____

1. Тема роботи _____

2. Термін здачі студентом закінченої роботи 15.0.20 р.

3. Вихідні дані по роботі: _____

Загальний план курсової роботи

Розділ 1.

Розділ 2.

Календарний план

№	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання
1.	<i>Вибір теми та формулювання плану написання курсової роботи</i>	<i>до 10.02.20</i> р.
2.	<i>Узгодження плану курсової роботи</i>	<i>до 15.02.20</i> р.
3.	<i>Опрацювання теоретичних джерел і написання першого розділу роботи</i>	<i>до 01.03.20</i> р.
4.	<i>Написання другого розділу роботи</i>	<i>до 15.03.20</i> р.
5.	<i>Написання вступу, висновків, остаточне оформлення роботи</i>	<i>до 15.04.20</i> р.
6.	<i>Задача роботи на перевірку</i>	<i>до 15.04.20</i> р.
7.	<i>Захист</i>	<i>з 15.05.20</i> р.

Дата видачі завдання 10.02.20 р.
(дата)

Науковий керівник _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

ПЛАН КУРСОВОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни

«Стилістика основної іноземної мови»

INTRODUCTION.....	.
CHAPTER 1. THEORETICAL BASES OF SEMANTICS AND STYLISTICS IN TRANSLATION.....	
1.1. Concepts and characteristics of terminological units in legal texts.....	
1.2. Classification of terms and their semantic characteristics.....	
1.3. Stylistic characteristics of legal style.....	
CHAPTER 2. SEMANTIC AND STYLISTIC PROBLEMS IN THE TRANSLATION OF TERMINOLOGICAL UNITS.....	
2.1. The problem of equivalence of terms in translation.....	
2.2. The influence of context on the meaning of terms.....	
2.3. Translation of neologisms and new terms.....	
CONCLUSIONS.....	
LIST OF REFERENCES.....	

Науковий керівник _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
LEONID YUZKOV KHMELNYTSKYI UNIVERSITY OF
MANAGEMENT AND LAW
Linguistics Department**

**TERM PAPER
in «Stylistics of the main foreign language»**

**SEMANTIC-STYLISTIC PROBLEMS OF TRANSLATION OF
TERMINOLOGICAL UNITS IN LEGAL TEXTS**

Mapyna Olena Ihorivna

Research supervisor:
O.P. Semerenko
Candidate of Philology,
Associate Professor

Khmelnyskyi – 2025

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ**

Кафедра мовознавства

**КУРСОВА РОБОТА
з навчальної дисципліни
«Стилістика основної іноземної мови»**

Тема:
**СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ
ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ**

Виконав(ла):

Студент(ка) 4 курсу факультету
управління та економіки
за спеціальністю 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
Мапина Олена Ігорівна

Науковий керівник:

Семеренко Ольга Петрівна,
к.ф.н., професор

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

Хмельницький
20__

Приклади оформлення заголовків

**CHAPTER 1. THEORETICAL FOUNDATIONS OF SEMANTICS AND
STYLISTICS IN TRANSLATION**

In modern linguistics, the translation of legal texts requires a special approach, since legal units have specific semantics and stylistics. It is important to understand that the semantics of terms determines their meaning, while stylistics determines their functional load in the text. In this section, we will look at the key concepts of semantics and stylistics, analyze the features of terminological units in legal texts, and determine how this knowledge helps in the translation process.

1.1. Concepts and characteristics of terminological units in legal texts

In legal texts, terms are the basis for accurate and unambiguous knowledge transfer. They have clearly defined meanings that do not depend on context and ensure unambiguous communication. However, in addition to semantic certainty, terms also have their own stylistic features that influence their use in different contexts. In this section, we will take a detailed look at how terminological units are defined and function in scientific and technical literature...

1.2. Classification of terms and their semantic features.

Terminology, as a special layer of vocabulary, is characterized by a high degree of systematicity and clarity of meaning. For a deeper understanding of the specifics of terms, it is important to classify them, which allows us to identify patterns in the functioning of terminological units within a particular field of knowledge. Terms are classified according to various criteria: origin, structure, semantic features, sphere of use, and stylistic features. Studying the semantic characteristics of terms helps to determine how unambiguous or ambiguous they are, how they relate to commonly used words, and what difficulties may arise during their translation...